

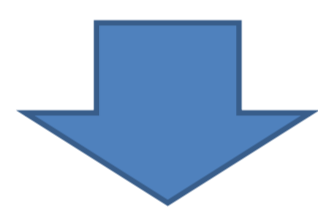
ТРУДОВІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЗАХОДИ ЕКОНОМІЧНОГО ВПЛИВУ НА ЇХ ФОРМУВАННЯ

Виконала студентка економічного факультету, напрям підготовки “Економіка підприємства”
 ОС “Магістр” 2 групи Захарченко Тетяна
 Науковий керівник: доцент, к.е.н. Величко Оксана Василівна

Актуальність

Кожне підприємство стикається із цією проблемою, яка зумовлена складною економічною і соціальною ситуацією, недостатньою державною підтримкою сільських територіях, а також обмеженою кількістю фінансових ресурсів. Отже, аналізуючи всі ці чинники, виникає необхідність пошуку шляхів підвищення ефективності використання трудових ресурсів

Мета

Дослідження теоретико-методичних аспектів ефективного використання трудових ресурсів, аналіз впливу факторів та шляхів її підвищення

Завдання:

- вивчення теоретико-методичних засад ефективного використання трудових ресурсів;
- аналіз показників оцінки трудових ресурсів та продуктивності праці в сільському господарстві;
- дослідження впливу факторів на формування і використання трудових ресурсів та продуктивність праці;
- визначення шляхів підвищення ефективності використання трудових ресурсів сільськогосподарського підприємства.

Результати досліджень

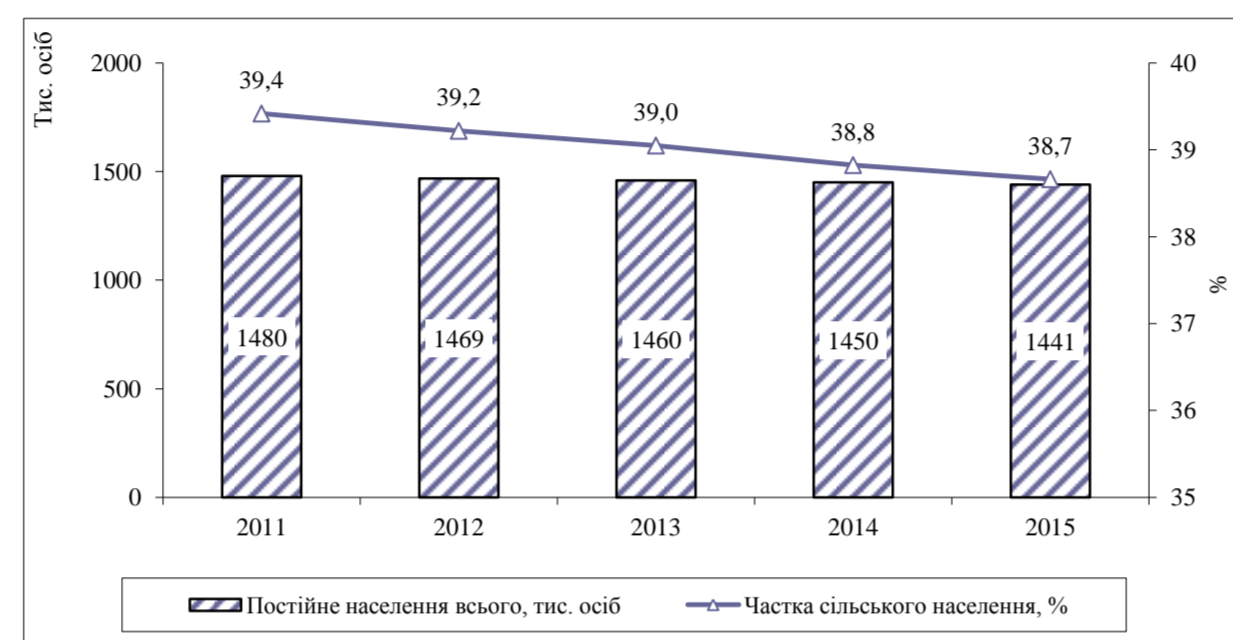

Рис. 1 Частка сільського населення в загальній чисельності населення Миргородського району

Продуктивність праці сільськогосподарських підприємств Миргородського району Полтавської області, тис. грн.

Рік	Організаційно-правова форма господарювання				Всього по району
	приватні підприємства	державні підприємства	ТОВ	інші	
2011	183,2	58,9	415,1		246,7
2012	187,8	92,7	274,5	35,8	202,4
2013	223	181,3	287	52,8	236,1
2014	184	155,8	322		257,6
2015	210,4	165,2	318,1		279,9
2015 р. у % до 2011 р.	114,8	280,6	76,6		113,5

Порівняльні характеристики кластерів сільськогосподарських підприємств Миргородського району Полтавської області, 2015 р.

Середні	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Середня відстань	Кількість господарств
Кластер 1	40	52,2	270,5	2464,7	312,2	225,8	4
Кластер 2	99	69,8	383,1	3683,5	398,2	424,5	5
Кластер 3	153,4	24,4	151,1	1511,1	224,7	281,8	8
Дисперсія							
Кластер 1	24,2	3,7	132,6	222,4	47,8	44	0
Кластер 2	174,2	25,7	283,7	385,6	112,2	217,9	0
Кластер 3	87,5	10,2	160,7	248	85,2	107,7	0
Варіація							
Кластер 1	60,5	7,2	49	6	15,3	19,5	0
Кластер 2	175,9	36,9	74,1	25,5	28,2	51,3	0
Кластер 3	57	41,9	106,4	10,1	37,9	38,2	0

X₁ - чисельність працівників, осіб
 X₂ - земельна забезпеченість 1 працівника, га с/г угідь
 X₃ - прибуток сільськогосподарської діяльності на 1 працівника, тис. грн
 X₄ - середньомісячна оплата праці 1 працівника, грн
 X₅ - продуктивність праці 1 працівника, тис. грн.

Забезпеченість трудовими ресурсами й економічна ефективність виробництва в сільськогосподарських підприємствах Миргородського району Полтавської області, 2015р.

Показники	Групи господарств за площею с.-г. угідь, що припадає на 1 середньорічного працівника, га			Всього по району
	до 25	25,1-50	більше 50	
Кількість господарств у групі	5	5	7	17
Площа с.-г. угідь, га	16513	32902	11931	61346
Площа с.-г. угідь на 1 господарство, га	3303	6580	1704	3609
Чисельність працюючих, осіб	807	874	201	1882
Чисельність працюючих на 1 господарство, осіб	161	175	29	111
Припадає с.-г. угідь на 1 середньорічного працюючого, га	20,5	37,6	59,4	32,6
Площа ріллі, га	14642	32821	11196	58659
Припадає ріллі на 1 працюючого, га	18,1	37,6	55,7	31,2
Припадає ріллі на 1 господарство, га	2928	6564	1599	3451
Середньорічна оплата праці 1 працюючого, грн	29666	28069	30913	29057
Валова продукція на 1 середньорічного працівника, тис. грн	177	357	356	280
Прибуток (збиток) на 1 середньорічного працівника, тис. грн	60	489	349	290
Рівень рентабельності (збитковості), %	26,4	110,2	78,6	82,7

Висновки та пропозиції

- 1) Аналіз даних свідчить, що економічно активного населення у віці 15-70 років у місті – 426,6 тис. осіб, у сільській місцевості 237,7 тис. осіб. Рівень активності населення по Полтавській області відповідно становить 62,2 і 59,7 тис. осіб. Рівень зайнятості у місці – 56,5 тис. осіб, у сільській – 50,4 тис. осіб, у свою чергу, рівень безробіття – 10,2 і 15,7 тис. осіб. Таким чином, формування трудових ресурсів села в сучасних умовах відбувається під впливом багатьох важливих чинників до яких слід віднести докорінну організаційно-структурну трансформацію аграрного сектора, що пов'язано з його переходом до ринкових умов господарювання.
- 2) Варто відзначити, що частка ріллі у 2011 р. від загальної площі сільськогосподарських угідь становить 94,4%, у 2013 р. – 98,6%, у 2015 р. Зокрема, у магістерській роботі доведено, що причиною зменшення кількості земельних угідь стало переведення земель у категорію несільськогосподарських угідь, виходячи з екологічних міркувань та завдяки здійсненню землеохоронних заходів. Частково землі відводилися різним землекористувачам для несільськогосподарської діяльності.
- 3) Аналіз рівня капіталоозброєності свідчить, що у 2015 році вона становить 3,38 тис. грн, що на 0,78 тис. грн більше, ніж у 2011 р. Це пов'язано з тим, що на сільськогосподарських підприємствах досліджуваного району пройшла модернізація основних засобів і були придбані додаткові засоби на господарстві. Доведено, що вища капіталоозброєність праці сприяє кращому використанню трудових ресурсів і збільшенню виробництва сільськогосподарської продукції при затратах праці меншої кількості працівників.
- 4) Варто відзначити, що у 2015 році порівняно з 2011 р. валова продукція зросла на 22735 грн, за рахунок збільшення продуктивності праці приріст виробництва валової продукції становив 62452 грн, проте через зменшення чисельності працівників с.-г. підприємствами району недоотримано 39717 грн валової продукції. Отже, вирішальною передумовою зростання продуктивності праці є, передусім, науково-технічний прогрес, впровадження
- 5) Кластер 2 характеризується найвищими показниками забезпеченості та ефективності сільськогосподарського виробництва. Так, забезпеченість 1 працівника у кластері 2 становить 69,8 га, що на 45,4 га більше порівняно з кластером 3. Проте, варто зауважити, що чисельність працівників у кластері 3 є на 54 особи більша, ніж у кластері 2. Прибуток сільськогосподарської діяльності на 1 працівника у кластері 2 становлять 383,1 тис. грн, що на 1218,8 тис. грн більше порівняно з кластером 1. Щодо показника середньомісячної оплати праці та продуктивності праці 1 працівника, то варто відзначити що у кластері 2 вони значно переважають порівняно з кластерами 1 і 3. Таким чином, можна відзначити досить вагому тенденцію у розвитку кластера 2. Сформовані кластери є основою застосування сукупності організаційно-економічних заходів, спрямованих на ефективне використання трудових ресурсів сільськогосподарських підприємств досліджуваного регіону.
- 6) У магістерській роботі розроблено стратегію ефективного використання трудових ресурсів сільськогосподарських підприємств, основними напрямками якої є покращення умов праці, дозвілля працівників за рахунок кращої організації та мотивації працівників, підвищення продуктивності праці кожного працівника, створення умов професійного розвитку працівників підприємства, врегулювання процесу руху трудових ресурсів, оптимізація освітньо-кваліфікаційної структури.